

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή στην ελληνική έκδοση	11
Κεφάλαιο 1. Ανθρώπινα δικαιώματα, ανάπτυξη και χρέος	
E1: Τι ονομάζουμε «αναπτυσσόμενες χώρες»;	17
E2: Σε τι έγκειται η αμφισημία του όρου «ανάπτυξη»;	21
E3: Ποια είναι η σχέση ανάμεσα στο χρέος και τη φτώχεια;	25
E4: Ποιοι είναι οι «Στόχοι ανάπτυξης της χιλιετίας» (ΣΑΧ);	30
E5: Ποιες είναι οι διαφορετικές κατηγορίες χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών;	48
Κεφάλαιο 2. Η απαρχή του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών	
E6: Ποιος ήταν ο ρόλος των ιδιωτικών τραπεζών στην εξέλιξη του εξωτερικού χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών κατά την περίοδο 1960-70;	53
E7: Ποιος ήταν ο ρόλος της Παγκόσμιας Τράπεζας στην εξέλιξη του εξωτερικού χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών κατά την περίοδο 1960-70;	55
E8: Πώς λειτουργεί η Παγκόσμια Τράπεζα;	58
E9: Ποιος ήταν ο ρόλος των χωρών του Βορρά στην εξέλιξη του εξωτερικού χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών την περίοδο 1960-70;	65
E10: Πώς χρησιμοποιήθηκαν τα χρήματα από τα δάνεια στις αναπτυσσόμενες χώρες;	67
Κεφάλαιο 3. Η κρίση χρέους	
E11: Πώς εξελίχθηκαν οι τιμές των πρώτων υλών κατά το τελευταίο τέταρτο του 20ού αιώνα;	76
E12: Το ρόλο έπαιξε η εξέλιξη των επιτοκίων στην κρίση χρέους του 1982;	78
E13: Η Παγκόσμια Τράπεζα, το ΔΝΤ και οι ιδιωτικές τράπεζες έχουν μερίδιο ευθύνης στην κρίση χρέους;	82
E14: Πώς οργανώθηκαν οι πιστωτές προκειμένου να αντιμετωπίσουν την κρίση χρέους;	86

E15: Ποιες οι ομοιότητες με την κρίση των ενυπόθηκων δανείων υψηλού κινδύνου (subprimes) του 2007;	92
 Κεφάλαιο 4. Το ΔΝΤ, η Παγκόσμια Τράπεζα και η λογική της δομικής αναδιάρθρωσης	
E16: Πώς λειτουργεί το ΔΝΤ;	98
E17: Ποια μέτρα σοκ επιβλήθηκαν από τα προγράμματα δομικής αναδιάρθρωσης και ποιες ήταν οι συνέπειές τους;	110
E18: Ποια είναι τα μέτρα που επιβλήθηκαν από τα Προγράμματα δομικής αναδιάρθρωσης και ποιες είναι οι συνέπειές τους;	114
E19: Πώς διαμορφώθηκε η πολιτική του ΔΝΤ στην Ευρώπη από το ξέσπασμα της διεθνούς κρίσης το 2007-2008;	125
E20: Ποιες ήταν οι συνέπειες της λογικής που υπερασπίζονται το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα στην παγκόσμια επισιτιστική κρίση που άρχισε το 2007;	127
 Κεφάλαιο 5. Διεθνή ιδρύματα και οργανισμοί: η Λέσχη του Παρισιού και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου	
E21: Τι είναι η Λέσχη του Παρισιού;	134
E22: Η Λέσχη του Παρισιού αντιμετώπισε με τον ίδιο τρόπο όλες τις αναπτυσσόμενες χώρες;	138
E23: Γιατί η Λέσχη του Παρισιού έχει πλέον υποστεί πλήγμα;	143
E24: Ποιος είναι ο ρόλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ); ..	147
 Κεφάλαιο 6. Ανατομία του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών	
E25: Σε τι συνίσταται το εξωτερικό χρέος των αναπτυσσόμενων χωρών;	153
E26: Πώς εξελίσσεται το χρέος από τη δεκαετία του 1970 και εξής;	157
E27: Εξοφλούν τα χρέη τους οι αναπτυσσόμενες χώρες;	159
E28: Τι συμβαίνει με το εξωτερικό δημόσιο χρέος των αναπτυσσόμενων χωρών;	162
E29: Πώς κατανέμονται οι οικονομικές ροές που σχετίζονται με το χρέος;	166
E30: Τι συμβαίνει με το εσωτερικό χρέος των αναπτυσσόμενων χωρών; ..	169
 Κεφάλαιο 7. Αποκωδικοποιώντας τον επίσημο λόγο περί ελάφρυνσης του χρέους	
E31: Γιατί τέθηκε σε εφαρμογή μια πρωτοβουλία ελάφρυνσης χρέους; ..	176
E32: Τι είναι η Πρωτοβουλία για τις υπερχρεωμένες φτωχές χώρες (ΥΧΦΧ);	179

E33: Πέτυχε το στόχο της η Πρωτοβουλία ΥΧΦΧ;	182
E34: Σε τι συνίσταται η τελευταία διαγραφή χρέους που ανακοίνωσε το G8 το 2005;	193
Κεφάλαιο 8. Προσχήματα του κυρίαρχου μοντέλου	
E35: Η δημόσια αναπτυξιακή βοήθεια (ΔΑΒ) επιτρέπει την αντιμετώπιση των καταστροφικών συνεπειών του χρέους;	200
E36: Οι μικροπιστώσεις αποτελούν λύση για την υπερχρέωση των αναπτυσσόμενων χωρών;	207
E37: Οι πολιτικές που προώθησαν η Παγκόσμια Τράπεζα και το ΔΝΤ συνέβαλαν στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών;	210
E38: Τι είναι η Νέα Εταιρική Σχέση για την Ανάπτυξη της Αφρικής (ΝΕΣΑΑ);	215
Κεφάλαιο 9. Διαγραφές χρέους και στάσεις πληρωμών κατά το παρελθόν	
E39: Είναι δυνατή μια πραγματική διαγραφή χρέους;	221
E40: Γιατί οι κυβερνήσεις των αναπτυσσόμενων χωρών εξακολουθούν να εξοφλούν το χρέος τους;	234
E41: Τι ονομάζουμε κεφάλαια γύπες;	236
Κεφάλαιο 10. Συνηγορία υπέρ της διαγραφής του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών	
E42: Ποια είναι τα ηθικά επιχειρήματα υπέρ της διαγραφής του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών;	247
E43: Ποια είναι τα πολιτικά επιχειρήματα υπέρ της διαγραφής του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών;	249
E44: Ποια είναι τα οικονομικά επιχειρήματα υπέρ της διαγραφής του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών;	253
E45: Ποια είναι τα νομικά επιχειρήματα υπέρ της διαγραφής του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών;	254
E46: Ποια είναι τα οικολογικά επιχειρήματα υπέρ της διαγραφής του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών;	263
E47: Ποια είναι τα θρησκευτικά επιχειρήματα υπέρ της διαγραφής του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών;	266
E48: Ποιος χρωστά σε ποιον;	270
E49: Ποιος μπορεί να θέσει όρους στη διαγραφή του χρέους;	271
E50: Η διαγραφή του χρέους αρκεί για να διασφαλιστεί η ανάπτυξη των αναπτυσσόμενων χωρών;	273

Κεφάλαιο 11. Οι συζητήσεις για τη διαγραφή του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών

E51: Η διαγραφή του χρέους θα μπορούσε να προκαλέσει παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση;	276
E52: Η διαγραφή του χρέους των αναπτυσσόμενων χωρών θα επιβαρύνει τους πολίτες του Βορρά;	280
E53: Η διαγραφή του χρέους δεν θα αποβεί προς όφελος κυρίως των δικτατορικών καθεστώτων;	283
E54: Πρέπει να αρνηθούμε πλήρως την προσφυγή στο δανεισμό;	288

Κεφάλαιο 12. Διαμόρφωση ριζοσπαστικών εναλλακτικών

E55: Ποιες είναι οι εναλλακτικές για την ανθρώπινη ανάπτυξη στις αναπτυσσόμενες χώρες;	292
E56: Πώς μπορεί να αποφευχθεί η εκ νέου συσσώρευση χρέους μετά από μια ενδεχόμενη διαγραφή του;	309
E57: Τι είναι ο λογιστικός έλεγχος του χρέους;	310
E58: Η Κίνα, τα κρατικά επενδυτικά κεφάλαια, η Τράπεζα του Νότου αποτελούν εναλλακτικές;	314
E59: Μπορούμε να συγκρίνουμε το εξωτερικό δημόσιο χρέος των αναπτυσσόμενων χωρών και το δημόσιο χρέος των χωρών του Βορρά;	321
E60: Ένα μέρος του χρέους της Ελλάδας είναι αθέμιτο; Το χρέος της προς χώρες του Βορρά μπορεί να χαρακτηριστεί αθέμιτο ή ακόμα και απεχθές;	324
E61: Ποιες είναι οι εναλλακτικές προτάσεις της CADTM για τις χώρες της ΕΕ;	331

Κεφάλαιο 13. Διεθνής εκστρατεία για τη διαγραφή του χρέους

E62: Πως γεννήθηκε η διεθνής εκστρατεία για τη διαγραφή του χρέους;	346
E63: Γιατί συστάθηκε η CADTM;	349
E64: Ποιες είναι οι πολιτικές αρχές της CADTM;	351
E65: Ποιες είναι οι αρχές λειτουργίας της CADTM;	354

Παράρτημα	361
Γλωσσάρι	363
Βιβλιογραφία	373